

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Baggrund

Lovforslaget har til formål at fastlægge nærmere regler for pensionsopsparing i pengeinstitutter, herunder de såkaldte puljeordninger. Lovforslaget skal ses i sammenhæng med den ændring af lov om beskatning af pensionsordninger m.v., som skal gennemføres for at tilvejebringe adgang til at debitere negative afkast uden skattemæssige konsekvenser. Dette lovforslag forventes fremsat snarest.

Pensionsopsparing i pengeinstitutter kan indskydes på kapitalpension, rateopsparing og selvpension og anbringes på en indlånskonto enten kontant eller som puljeindlån. Endvidere kan kapitalpension og ratepension anbringes i et særskilt depot.

Ved puljeindlån placeres de indskudte midler ved aftale mellem pengeinstituttet og kunden i en eller flere puljer med værdipapirer. Indskuddet er juridisk set et indlån, hvor forrentninger varierer i forhold til afkastet af værdipapirerne. Pengeinstituttet har ejendomsretten til værdipapirerne.

Pensionsopsparingen i pengeinstitutterne er steget markant i de seneste 10 år fra i 1980 21,7 mia. kr., hvoraf 9,5 mia. var indekstraktater til i 1990 95,7 mia. kr. Se om fordelingen i 1990 i nedenstående tabel.

	1990 mia. kr.
Pensionsopsparing	95,7
heraf	
Puljeopsparing	27,3
Kontante indskud	24,3
Individuelle depoter	27,6
Indekstraktater	16,5

Kilde: Finansrådet

Indekstraktater ligger udenfor nærværende lovforslag.

De betydelige midler, der er placeret i disse pensionsordninger, har øget behovet for en løsning på

de problemer, den nuværende organisering af puljeopsparingen har givet.

Allerede i betænkning nr. 1108 om brancheglidning i den finansielle sektor fra 1987 blev det vedrørende pengeinstitutternes puljeordninger anbefalet, »at det bør overvejes at kræve ordningerne udskilt og undergivet regler i indskydernes interesser«.

I den anledning nedsattes i eftersommeren 1990 en arbejdsgruppe til at se på puljeordningernes placering med henblik på at løse de eksisterende problemer. Foruden Industriministeriet og Finanstilsynet har Finansrådet, Nationalbanken og Skatteministeriet været repræsenteret i arbejdsgruppen. Arbejdsgruppen afsluttede sit arbejde i august 1991 med afgivelse af en rapport, der indeholdt udkast til et kapitel i bank- og sparekasseloven om pengeinstitutternes kontraktsforhold med kunder. Hermed får reguleringen af pensionsopsparingen i pengeinstitutterne en mere naturlig placering, da der ligger generelle pensionsmæssige betragtninger og ikke alene skattemæssige betragtninger til grund for reguleringen.

De væsentligste indsigelser mod den af pengeinstitutterne hidtidige fulgte praksis for puljeordninger har bl.a. været manglende klarhed for opsparerne om pengeinstituttets forvaltning af de opsparedede midler og om opdelingen af pengeinstituttets samlede værdipapirbeholdning i puljebeholdning og egenbeholdning.

Da puljeopsparing ikke i dag er underlagt placeringsregler, har der ikke været mulighed for at tilskrive negativ afkast, uden at det er blevet betragtet som en ophævelse i utide med efterfølgende skattemæssige konsekvenser. Negativ afkast som følge af kursfald på de bagvedliggende værdipapirer har kun kunnet modregnes i fremtidig positiv tilskrivning eller ved kontant indbetaling. Dette forhold har i praksis afstedkommet en del klager.

Endvidere har den hidtidige bogføringspraksis og registrering formindsket gennemsigtigheden i pengeinstitutternes regnskaber og balancer, idet der regnskabsmæssigt er sket en sammenblanding af puljerne og pengeinstituttets øvrige virksomhed.